

GIÁO DỤC PHÒNG, CHỐNG “TỰ DIỄN BIẾN”, “TỰ CHUYỂN HÓA” TRONG SINH VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG HIỆN NAY

TRẦN VĂN TRUNG*

Abstract: The aiming points of hostile are students who are considered as a “detonator” to the rally activities, demonstrations, rebellion, subversion and socialist regime sabotage. “Self-evolution”, “Self-transformation” is another way of saying “peace movement” are negatively political changes inside somebody on ethics and lifestyle, so prevention “Self-evolution”, “Self-transformation” of students at colleges and universities needs carrying out as soon as possible.

Keywords: Self-evolution, self-transformation, peace movement.

Sinh viên (SV) là một bộ phận của thanh niên Việt Nam, là lực lượng chính trị, xã hội; có vai trò, vị trí đặc biệt quan trọng góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp cách mạng do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo. Hiện nay, cả nước có trên 2 triệu SV đang theo học trong các trường đại học, cao đẳng với đầy đủ thành phần và đặc điểm đa dạng. Trong đó, lực lượng SV chủ yếu tập trung ở các trung tâm lớn như TP. Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh.

1. Trong chiến lược “diễn biến hòa bình”, thanh niên, SV là mục tiêu, đối tượng hàng đầu của các thế lực thù địch hướng tới nhằm dụ dỗ, lôi kéo làm thay đổi, chuyển hóa biến họ trở thành lực lượng “xung kích”, làm “ngòi nổ” cho các hoạt động mít tinh, biểu tình, phá rối an ninh, bạo loạn, lật đổ, chống phá nhà nước ta. Với nhiều thủ đoạn nham hiểm, các thế lực thù địch sử dụng những chiêu bài về dân chủ, nhân quyền, tôn giáo, kích động, kêu gọi SV tham gia các hoạt động xã hội; tạo cho họ một số lợi ích về vật chất và tinh thần; lợi dụng một số hạn chế còn tồn tại của Đảng và Nhà nước để nói xấu chế độ, tạo ra dư luận không tốt trên các phương tiện thông tin, làm cho SV hồ nghi, bất bình với chế độ, dẫn “tự diễn biến”, dẫn tới “tự chuyển hóa”; tăng cường phát triển cơ sở vào SV, đẩy mạnh các hoạt động tác động, chuyển hóa, lôi kéo SV vào các hoạt động chống phá. Thực tế, thời gian qua cho thấy, các thế lực thù địch đã tập dượt cho âm mưu, ý đồ này bằng cách lợi dụng các cuộc biểu tình phản đối Trung Quốc để kêu gọi SV, thử phản ứng của SV với các vấn đề nhạy cảm về chính trị, xã hội.

“Tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” là cách nói khác của “diễn biến hòa bình” từ góc độ chủ quan mỗi cá nhân; là quá trình thay đổi bên trong của mỗi người về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, diễn biến tâm lí hoặc về ý

thức, trách nhiệm của mỗi cá nhân. Quá trình này diễn ra “âm thầm” từ sâu bên trong mỗi người, đôi khi chính bản thân chủ thể cũng khó nhận biết (“tự diễn biến” là quá trình tích lũy về lượng để dẫn đến “tự chuyển hóa” một phần hoặc chuyển hóa hoàn toàn). Như vậy, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của SV có thể hiểu là sự diễn biến về tư tưởng chính trị theo chiều hướng tiêu cực, được thể hiện thông qua sự suy thoái, biến chất về đạo đức, lối sống, phong cách sinh hoạt, ý thức trách nhiệm của mỗi SV trong cuộc sống xã hội. Quá trình này diễn ra qua 3 mức độ, giai đoạn khác nhau:

- *Giai đoạn 1:* SV bắt đầu hoang mang, dao động về tư tưởng, chính trị, hoài nghi về sự lãnh đạo của Đảng, tính khoa học của chủ nghĩa Mác-Lênin; không chú tâm học tập, rèn luyện, đua đòi, a dua, chạy theo cái mới một cách cảm tính, chủ quan, thiếu chọn lọc. Những biểu hiện này nếu không được kiểm soát, phát hiện, giáo dục kịp thời (bởi gia đình, nhà trường và xã hội) sẽ dần làm cho SV sa đà sâu hơn, có cuộc sống lênh láng, mất phương hướng.

- *Giai đoạn 2:* Đối tượng có sự chủ động tìm kiếm, tiếp cận những thông tin “trái chiều”, những luận điệu chống đối, phản động một cách có chủ đích, chủ động tạo lập cho mình một suy nghĩ, luận điệu tiêu cực; thể hiện cụ thể như: + Thờ ơ, vô cảm trước những vấn đề xã hội; có luận điệu chống đối, tiêu cực, thiếu tính xây dựng về các quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; + Tự cho mình là người hiểu biết, coi thường học tập và tiếp thu kiến thức hoặc tiếp thu kiến thức một cách méo mó, phiến diện thiếu tính khoa học; + Có lối sống buông thả, thực dụng, hưởng thụ, vi phạm các chuẩn mực, giá trị đạo đức xã hội chủ

* Học viên Chính trị - Bộ Quốc phòng

nghĩa, trượt dần sang đạo đức tư sản hay quay về với những thói hư, tật xấu của đạo đức, lối sống phong kiến; + Thiếu trách nhiệm với gia đình, bạn bè, nhà trường, coi thường các quy định của tập thể; + Nói xấu, chê bai cán bộ lớp, chống lại tập thể lớp; + Bắt đầu “ngầm ngầm” có những mối liên hệ, quan hệ với những phần tử có cùng tư tưởng chống đối, bí mật tập hợp nhau lại thành nhóm hoặc tìm tới các nhóm sẵn có; + Tham gia theo dõi, phát biểu trên các trang mạng xã hội, cổ súy cho tuyên truyền phản động trên các trang mạng phản động, chống đối Đảng, Nhà nước.

- *Giai đoạn 3* (bước cao nhất của “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”): + Đối tượng hoàn toàn có tư tưởng phản động, chống đối, chủ động tập hợp thành một lực lượng có tổ chức; + Lôi kéo bạn bè, những người xung quanh ủng hộ chúng; + Thu thập thông tin, viết bài chống đối Đảng và Nhà nước trên các kênh thông tin; + Cấu kết với những phần tử phản động trong và ngoài nước tổ chức các hoạt động truyền bá tư tưởng phản động trong lớp, trường học và khu vực sống..., sẵn sàng đổi đầu với pháp luật và hệ thống chính trị.

2. Thực tiễn cho thấy, đại đa số SV Việt Nam hiện nay có lòng yêu nước, tự hào dân tộc, có nhận thức chính trị tốt. Họ là những người trẻ tuổi, có trí thức, có trình độ, ham học hỏi, thông minh, nhanh nhạy, có năng lực tiếp cận và sáng tạo với công nghệ mới. Bên cạnh đó, vẫn còn một bộ phận SV thiếu ý chí rèn luyện, xa rời lí tưởng cách mạng, bị tác động bởi mặt trái của nền kinh tế thị trường, có lối sống lệch lạc, thực dụng, thiếu lí tưởng, coi trọng giá trị vật chất hơn tinh thần, hiếu danh, hiếu thắng, tôn sùng lối sống phương Tây, chủ nghĩa cá nhân... Đặc biệt, nguy hiểm hơn, một bộ phận nhỏ SV có sự sa sút nghiêm trọng về đạo đức, vi phạm pháp luật, tham gia các tệ nạn xã hội; ít quan tâm đến tình hình đất nước và khu vực, làm ngơ trước những biến động của đất nước; ý thức cảnh giác cách mạng trước những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch chưa cao; dễ bị tác động, lôi kéo, dụ dỗ và mua chuộc. Vì vậy, để phòng chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong SV một cách hiệu quả, góp phần đánh bại chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, các nhà trường đại học, cao đẳng cần thực hiện tốt một số giải pháp cơ bản sau:

2.1. *Tăng cường giáo dục nâng cao nhận thức cho SV về chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch*, giúp SV nhận diện rõ hơn, chính xác hơn về “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của bản thân. Công tác giáo dục nâng cao nhận thức phòng chống chiến lược “diễn biến hòa bình” trong các nhà trường đại học, cao đẳng hiện nay còn nhiều

điều đáng bàn. Hiện nay, mọi âm mưu, thủ đoạn chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực ngày một tinh vi, xảo quyệt, biến đổi khôn lường, đi vào mọi ngõ ngách cuộc sống của SV. Vì vậy, việc giáo dục nâng cao nhận thức cho SV nhằm nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, nhanh chóng nhận diện được các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của bản thân và bạn bè, những người xung quanh. Từ đó, có biện pháp phòng, chống hiệu quả, tự tạo cho mình sự “miễn dịch” trước những âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù. Trong đó, chú trọng giáo dục cho SV về nhận thức, trách nhiệm trong giữ gìn bản sắc, tinh hoa văn hóa dân tộc, làm cho SV hiểu rõ: các lực lượng phản động đang ra sức xuyên tạc lịch sử, truyền bá các quan điểm sai trái, làm rối loạn tư tưởng, khủng hoảng niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, vào thắng lợi của cách mạng; tuyên truyền, truyền bá, cổ vũ cho lối sống thực dụng, suy đồi trong SV.

2.2. *Tăng cường công tác quản lý giáo dục SV trong thời gian học tập tại trường*. Quản lý SV đang là vấn đề khó khăn đối với các trường đại học, cao đẳng hiện nay, khi cơ sở vật chất còn nghèo, chưa đảm bảo được nơi ăn chốn ở cho SV. Đa số SV phải thuê trọ, sống xen kẽ trong các khu dân cư phức tạp, ngoài giờ học trên lớp, thời gian còn lại SV tự quản là chính. Mặt khác, đa số trường đã thực hiện đào tạo theo học chế tín chỉ, thời gian học tập các môn học trên lớp do SV chủ động lựa chọn, trong khi lực lượng cán bộ quản lý giáo dục còn mỏng (chủ yếu là kiêm nhiệm) càng làm cho công tác quản lý SV diễn ra khó khăn hơn. Để giáo dục phòng chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong SV, đòi hỏi nhà trường cần tăng cường hơn nữa công tác quản lý SV. Đặc biệt, đòi hỏi đội ngũ cán bộ quản lý các cấp, các khoa chuyên ngành, bộ môn, giảng viên chủ nhiệm lớp phải thường xuyên gần gũi, sâu sát SV; kết hợp chặt chẽ với các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường nắm chắc từng diễn biến về tư tưởng, hành vi của SV; từ đó, nhanh chóng nhận biết, có biện pháp phòng ngừa, phát hiện ngăn chặn từ sớm các biểu hiện của “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”.

2.3. *Giúp SV nắm vững phương châm, phương pháp đấu tranh chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”*. Trên cơ sở nhận thức đầy đủ về chiến lược “diễn biến hòa bình”, các trường cần giúp SV nắm vững và vận dụng có hiệu quả phương châm, phương pháp đấu tranh chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của bản thân một cách chủ động. Đặc biệt, giúp SV có phương pháp đấu tranh phù hợp, kết hợp chặt chẽ giữa ngăn chặn, phòng ngừa từ xa với chủ động tiến công làm thất bại âm mưu và ý đồ chống phá của các

thể lực thù địch trong nội bộ tập thể SV; nhận diện và tránh giao lưu, tiếp xúc với các phần tử xấu, cực đoan, cơ hội; chuyên tâm, chăm chỉ học hành, tiếp thu kiến thức, tích cực trau dồi học vấn, đạo đức nghề nghiệp; chọn lọc các thông tin trong cuộc sống; tin tưởng vào đường lối và sự lãnh đạo của Đảng; vận động bạn bè, người thân và nhân dân không nghe theo xúi giục, dù dô của các phần tử phản động... Làm tốt công tác định hướng thông tin cho SV, tập trung đổi mới nâng cao ý thức, trách nhiệm của SV trong nghiên cứu vận dụng lí luận vào thực tiễn nhằm góp phần làm thất bại những âm mưu, thủ đoạn của "diễn biến hòa bình" trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa của chủ nghĩa đế quốc và các thế lực phản động.

2.4. Tổ chức đa dạng các hoạt động giáo dục lành mạnh, vận động sự tham gia của SV trong giờ nghỉ, ngày nghỉ. Ngoài các hoạt động dạy học, củng cố, tăng cường các hoạt động giáo dục trong và ngoài giờ lên lớp để vận động SV tham gia vào các hoạt động tập thể lành mạnh. Hiện nay, ngoài giờ học trên lớp, SV rất ít được tham gia các hoạt động tập thể, nội dung tổ chức các hoạt động diễn ra hàng năm nghèo nàn, đơn điệu, kém thu hút, hấp dẫn SV. Vì vậy, SV có nhiều thời gian rảnh rỗi, là cà, giao lưu tiếp xúc với các tệ nạn xã hội, các phần tử phản động, dễ dẫn đến các suy nghĩ cực đoan hoặc tham gia các hoạt động, tổ chức mà không có sự kiểm soát của Nhà trường - Gia đình - Xã hội. Trong khi, đa số SV hiện nay rất hào hứng với các hoạt động chính trị - xã hội, họ mong muốn được tham gia các hoạt động, phong trào học sinh, SV để thể hiện, trải nghiệm bản thân; đồng thời, tiếp thu, lĩnh hội kinh nghiệm sống, rèn luyện ý chí, hoàn thiện nhân cách, đáp ứng yêu cầu xã hội. Tiếp tục đẩy mạnh công tác bồi dưỡng lí tưởng cách mạng cho SV thông qua các hoạt động công tác Đoàn, Hội và nhiều phong trào hành động phù hợp với cuộc sống và học tập của SV. Đặc biệt, tổ chức các hoạt động có tính giáo dục cao trong bồi dưỡng lí tưởng chính trị, lí tưởng nghề nghiệp, lí tưởng thẩm mĩ, chuẩn mực đạo đức văn hóa Việt Nam cho SV.

2.5. Phát huy vai trò của Hội SV. Hội SV ở các trường đại học, cao đẳng hiện nay phát triển mạnh, tổ chức hoạt động tương đối phong phú, đa dạng, vận động được nhiều SV tham gia. Tuy nhiên, việc phát huy vai trò của Hội trong phòng, chống "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" cho SV chưa được đề cao. Trong năm bắt tư tưởng của SV, quản lý thời gian ngoài giờ lên lớp và các mối quan hệ xã hội thì Hội SV là nơi tập trung và hiểu rõ nhất. Vì vậy, các lực lượng giáo dục cần kết hợp chặt chẽ với Hội SV tổ chức nhiều hoạt

động chính trị - xã hội bổ ích, định hướng tư tưởng hành động, bồi đắp lí tưởng sống, nêu cao tinh thần trách nhiệm của mỗi SV với xã hội và bản thân; nhà trường cần tổ chức, quản lý các hoạt động của Hội SV chính quy, chặt chẽ hơn đối với tôn chỉ mục đích và phương châm hoạt động của Hội; lựa chọn SV tiêu biểu làm nòng cốt phát triển các phong trào của Hội; chất lượng và kết quả tham gia các hoạt động của hội viên được tính thêm trong thành tích học tập của SV, tạo động lực và thu hút SV.□

Tài liệu tham khảo

- [1] Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương (2005). *Nhận diện các quan điểm sai trái, thù địch*. Tài liệu nội bộ.
- [2] Nguyễn Bá Dương (chủ biên) (2014). *Phòng, chống "tự diễn biến", "tự chuyển hóa"* góp phần làm thất bại chiến lược "diễn biến hòa bình" ở Việt Nam. NXB Quân đội nhân dân.
- [3] Phạm Ngọc Hiền (2011). *Hỏi - Đáp về "diễn biến hòa bình" và "cách mạng màu"*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [4] Nguyễn Mạnh Hưởng (2005). *Cánh giác với "tự diễn biến", nhận dạng các quan điểm sai trái, thù địch*. Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương.
- [5] Trần Nam Chuân (2012). *Phòng, chống "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ: Nhiệm vụ then chốt trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng*. Tạp chí Cộng sản.

Truyền thông trong nhà trường...

(Tiếp theo trang 167)

Như vậy, TTTNT đóng một vai trò quan trọng trong quá trình học tập, rèn luyện lối sống tốt đẹp của SV. Để phát huy hiệu quả TTTNT đòi hỏi sự nỗ lực tham gia của tất cả các lực lượng giáo dục trong trường và ý thức vươn lên của SV.□

Tài liệu tham khảo

- [1] Ban Chấp hành Trung ương. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013, Hội nghị lần thứ 8 Ban chấp hành Trung ương Đảng khoá XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.
- [2] Ban Chấp hành Trung ương. Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 9/6/2014, Hội nghị lần thứ 9 Ban chấp hành Trung ương Đảng khoá XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.
- [3] Bộ GD-ĐT. Quyết định số 50/2007/QĐ-BGDĐT ngày 29/8/2007 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và đào tạo ban hành Quy định về công tác giáo dục phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên trong các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp.
- [4] Dương Xuân Sơn (2012). *Giáo trình Lí luận báo chí truyền thông*. NXB Giáo dục Việt Nam.